A°. 1861. N°. 246.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 18 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 15 October.

Z. M. de Keizer wordt tegen den 20sten van zijne reis naar Korfu in deze residentie terugverwacht.

De minister *v. Schmerling* is uit Salzburg in deze hoofdstad teruggekomen. De minister van Financien, de heer *v. Plenner*, heeft het verblijf van wijlen den heer *v. Bruck* in het hôtel van het departement betrokken.

De bijeenkomsten van den croatischen Landdag zijn, met goedvinden des Keizers, tot den eersten November verdaagd.

— Men stelt hier zeer weinig belang in het berigt, dat de poolsche uitgewekene *Mirolawski* eene landing in Altame zou beoogen, ten einde met opstandelingen uit Servie en Bosnie een inval in Hongarije en Gallicie te beproeven. — Den 4den November zal de dienst op den spoorweg van Weenen naar Lemberg voor het algemeen verkeer worden geopend.

— In de werven aan de Adriatische-zee zullen voor de oostenrijksche marine drie gepantserde fregatten op stapel worden gezet.

VAN DEN RIJN, 16 October.

Daar latende de meerdere of mindere waarschijnlijkheid van het berigt, dat de oostenrijksche Regering op nieuw met voorstellen voor den dag zou zijn gekomen, om zich met de pruissische, betreffende het duitsche vraagstuk, te verstaan, meent men hier te kunnen verzekere, dat de gelijktijdige aanwezigheid van de Bondsgezanten der beide Staten in Weenen geheel toevallig is en zij elkander aldaar zelfs niet hebben gesproken.

— Men spreekt weder meer dan te voren van het versterken van de positie van Berlijn, door afzonderlijke forten. Daarentegen zullen de silezische vestingen Scheidnitz en Kosel en de vesting Saarlouis worden ontmanteld.

Tot geruststelling van de Weener dagbladen wordt van goederhand gemeld, dat de pruissische officieren te Compiègne den Keizer de hand niet hebben gekust.

PARIJS, 14 October.

De toestand van Griekenland schijnt steeds veel te wenschen overtelaten. Alhier gevestigde handelaren hebben brieven uit Athene ontvangen, welke alles behalve gunstig luiden. De muren, zoo te Athene en te Nauplia, als in andere voorname steden, zijn bedekt met aanplakbiljetten, waarin voorkomt, dat geweld zal worden gepleegd, indien Koning *Otto*, na zijne terugkomst in Griekenland, niet voorziet in de troon-opvolging en het land niet weder in het bezit stelt van nationale instellingen.

— De beurs was heden weder zeer ongunstig gestemd, niettegenstaande het gerucht in omloop was, dat weldra door den *Moniteur* eene vermindering der graanprijzen zou worden aangekondigd.

— Naar men meldt, heeft de heer *Crampon*, een der redacteuren van *le Monde*, zich als gevangene aangemeld, ten einde de straf van veertien dagen gevangenis te ondergaan, waartoe hij is veroordeeld wegens het in een dagblad aanvallen der administratie van het Crédit-mobilier.

— Heden antwoordt de *Constitutionnel* op den brief van den Staatsraad van Genève. Dat blad houdt vol, dat het den toestand van die stad en dat gewest naar waarheid heeft voorgesteld, en beroept zich thans op feiten, welke door de plaatselijke overheid zullen kunnen en thans ook wel behooren te worden onderzocht. Het neemt inmiddels deze gelegenheid te baat, om zich zeer gunstig te verklaren omtrent de onafhankelijkheid van het zwitsersche Gemeenebest, en laat niet na, in herinnering te brengen, dat, tijdens de inlijving van Savoye, het fransche gouvernement heeft verklaard, den grootsten prijs te stellen op de handhaving der geheele en volstrekte autonomie van Zwitserland.

— De maarschalk *Magnan* heeft onlangs Venetie bezocht. Sommige Weener dagbladen hebben verzekerd, dat eenige italiaansche dames hem een bloemruiker, de italiaansche kleuren voorstellende, hebben aangeboden, met de verzekering harer gevoelens van sympathie voor Frankrijk, doch dat de maarschalk dien ruiker afgewezen en de dames op zeer militaire wijze toegesproken had.

In het *Journal des Débats* leest men een brief van den maarschalk, waarin hij verklaart, dat dit alles geheel uit de lucht is gegrepen; — dat hem geen ruiker is aangeboden, en hij ook geene toespraak heeft gehouden. De maarschalk deelt mede, dat hij het stiptste *incognito* in acht heeft genomen, en maakt zich deze gelegenheid ten nutte om openlijk aan de oostenrijksche overheids-personen zijnen dank te betuigen voor de welwillende wijze, waarop zij hem hebben bejegend, zoodat de reis voor hem even aangenaam als leerzaam is geweest.

— Morgen of overmorgen zal het reeds voor eenigen tijd aangekondigde boekwerk van den heer *Guizot* in het licht verschijnen, waarin deze staatsman het onderwerp: „De Kerk en de christelijke Maatschappij in het jaar 1861" behandelt. In het *Journal des Debats* wordt aangemerkt, dat het verschijnen van een nieuw geschrift van den heer *Guizot* over het romeinsche vraagstuk een feit is, 't welk uit den aard der zaak indruk moet maken, en het zelfs diegenen, welke de inzigten van dien beroemden publicist niet zijn toegedaan, genoegen moet doen, dat een zoo hoogst gewigtig onderwerp van een zoo verheven standpunt en zoo meesterlijk wordt behandeld en toegelicht. Die van de *Débats* verklaren, dat zij nu, als altijd, instemmen met de beginselen van den heer *Guizot*, maar met hem blijven verschillen, wat betreft de gevolgtrekkingen, welke hij afleidt uit derzelver toepassing op het italiaansche vraagstuk; zij zullen het zich echter ten pligt stellen om nader de redenen te ontwikkelen, waarom zij met hem verschillen, en vleijen zich, dat het hun niet moeijelijk zal vallen om hunne sympathie voor den schrijver in overeenstemming te brengen met hetgeen in hunne oogen altijd waarheid is en blijft.

Het genoemde dagblad is in de gelegenheid gesteld om thans reeds eenige hoofdstukken van dat werk ter algemeene bekendheid te brengen. Uit hetgeen nu wordt medegedeeld, blijkt, dat de heer *Guizot* zich genoopt heeft gevoeld, zijne beginselen omtrent het behoud van het wereldlijk gezag nader toetelichten, omdat hetgeen hij dienaangaande heeft gezegd in Januarij, bij de installatie van den heer *Lacordaire* als lid van de Fransche Academie, en verder in April, als voorzitter van de Maatschappij tot aanmoediging van het Lager Onderwijs, tot allezins uiteenloopende en dikwerf onjuiste beschouwingen aanleiding heeft gegeven. In het 2de hoofdstuk zet hij uiteen, *dat de chistelijke Kerk algemeene belangen heeft*, en het alzoo niet kan worden betwist, dat de belangen van het Protestantismus dezelfde kunnen, en dikwerf moeten zijn als die van het Katholicismus; beide toch zijn, als zoo vele andere secten en gezindheden, onderdeelen van de algemeene Kerk. Tusschen die allen bestaat een zedelijke en maatschappelijke band, die, wat er ook gebeurt, nooit mag worden afgesneden. Die dit groote beginsel miskent, verwaarloost de lessen der geschiedenis en stelt daarbij zijn eigen belang allezins in de waagschaal.

In het daarop volgende hoofdstuk gaat de heer *Guizot* na, *door welke gevaren de christelijke Kerk thans wordt bedreigd*, en zet hij uiteen, dat, als de uitwendige organisatie van het Katholicismus wordt aangetast, de grondslagen, waarop het geheele Christendom berust, worden ondermijnd, zoodat dit laatste aan veel grootere gevaren wordt blootgesteld. In een vierde hoofdstuk handelt de schrijver *over het bovennatuurlijke*, en zet hij op den voorgrond, dat het de rigting van den tegenwoordigen tijd is, alles te verwerpen wat bovennatuurlijk is, zoo in de godsdienst, als in de bestemming van den mensch en de wereld. Het is zijne overtuiging, dat zij, die aldus redeneren, alle godsdienst loochenen, vermits zij altijd moeten stilstaan bij den bovennatuurlijken oorsprong van het menschdom, — bij de schepping van den eersten mensch door de hand Gods.

PARIJS, 16 October.

In den *Moniteur* wordt heden ter kennis van het publiek gebragt, dat sommige vlugschriften zoo veel opspraak hebben verwekt, dat de aandacht van het gouvernement daarop gevestigd is geworden, zoodat men zich zal gaan bezighouden met het nemen van maatregelen tegen brochures, die zonder den naam van den schrijver worden uitgegeven.

Van eene clericale zijde wordt aangemerkt, dat het veel eenvoudiger zou zijn, dat de wetten tot beteugeling van de drukpers werden gewijzigd, als wanneer het gouvernement niet langer verantwoordelijk zou worden gesteld door ondeugende betoogen, welke het in de gegevene omstandigheden dikwijls verpligt is te verloochenen, niettegenstaande het geheele publiek zeer goed weet, dat de bewindslieden gewoon zijn om de algemeene opinie te polsen door de uitgaaf van naamlooze brochures. Van die zijde wordt, ten bewijze hiervan, de aandacht gevestigd op de vlugschriften, welke door den heer *About* tegen den H. Stoel zijn uitgegeven. Tot dusver is het door den revolutionairen schrijver aangekondigde programma bijna geheel uitgevoerd; waarnit zou blijken, dat de heer *About* van hoogerhand aanwijzingen had ontvangen. De Regering heeft echter alle verantwoordelijkheid van zich afgeworpen en verklaard, dat zij alleen instaat voor de in den officiëlen *Moniteur* voorkomende mededeelingen. Aan maatregelen, van regeringswege tegen naamlooze brochures te nemen, zou alzoo weinig gewigt moeten worden toegekend.

— In den avond van heden is de heer *Ratazzi* alhier ter stede aangekomen.

— De dagbladen *la Presse* en *le Pays* verkondigen, dat de Koning en de Koningin van Pruissen het feest zullen bijwonen, 't welk te Koningsbergen door den maarschalk *de Mac-Mahon* zal worden gegeven. HH. MM. hebben bedankt voor de uitnoodigingen der andere buitengewone gezanten.

LONDEN, 15 October.

Graaf *Russell* is gisteren te Newcastle met ongemeen veel eerbewijzen ontvangen. Bij het te zijner eer gegeven feestmaal, waaraan zeer vele aanzienlijke personen deelnamen, heeft de minister in 't breede het woord gevoerd. Na uitgeweid te hebben over de vrijzinnige maatregelen, die in de laatste dertig jaren, veelal met zijne ijverige medewerking, hier te lande tot stand gebragt waren, sprak hij ook over de beginselen, die hij in het bestuur van het departement van Buitenlandsche Zaken volgde, en over de twee groote vraagstukken, die thans bovenal de aandacht, niet alleen hier te lande, maar in geheel de wereld, bezighouden, te weten de italiaansche en de noord-americaansche zaken. Hij zeide dienaangaande hoofdzakelijk het volgende:

„Sedert de leiding van het departement van Buitenl. Zaken aan mij is toevertrouwd, is mijne leus geweest eerbied voor de onafhankelijkheid van andere natien, en heb ik mij tevens beijverd om anderen tot datzelfde te bewegen.

„Wat Italie betreft, met de grootste blijdschap zien wij dat land voor zijne onafhankelijkheid strijden. Wij zullen er ons in verheugen, als wij er een vrij gouvernement gevestigd zien, waardoor het geluk en de voorspoed van dat schoone land verzekerd zal zijn. De voltooijing van dit groote werk ontmoet echter eene groote zwarigheid. De Italianen zeggen, en zulks met veel schijn van waarheid, dat Italie's onafhankelijkheid niet voltooid kan worden, zoolang Rome niet in hunne magt is, — dat het geen koningrijk kan uitmaken, indien het die stad, de hoofdstad, niet bezit. Aan den anderen kant vorderen de roomsch-katholieken van Europa, dat de onafhankelijkheid van den Paus geëerbiedigd zal worden, en beweren zij, dat dit zonder territoriaal gouvernement niet geschieden kan. Sedert eenigen tijd wordt veel daarover getwist. Heden heb ik in een geschrift van een der geleerdste italiaansche geestelijken [pater *Passaglia*] gelezen, dat de meening nu veld wint, dat de geestelijke magt van den Paus meer geëerbiedigd en beter uitgeoefend zal worden, als zij van de wereldlijke afgescheiden zal zijn. De schrijver zegt, dat dit nu in Italie en in de meest beschaafde landen der wereld gewenscht wordt. Dit is echter eene kwestie, waarin wij het initiatief niet kunnen nemen; maar ik aarzel niet, te zeggen, dat naar mijn gevoelen het door den bedoelden geestelijke voorgeslagen middel, hetwelk allezins strookt met de door den zoo zeer betreurden staatsman, graaf *Cavour*, geopenbaarde meening, tot eene oplossing der ten aanzien van Italie bestaande moeijelijkheid zou leiden en grootelijks zou strekken om de onafhankelijkheid en het geluk van Italie te verzekeren."

Hierna over den burgerkrijg in N. America sprekende, zeide de minister hoofdzakelijk het volgende: „Ik betreur zeer de gebeurtenissen, die nu daar te lande plaats hebben. Wij zien nu twee partijen daar met elkander strijden, niet over de kwestie der slavernij — ofschoon deze, naar ik meen, de oorzaak van den strijd is —, noch over het vraagstuk van „vrije handel, of bescherming", maar om de oppermagt. Verre zij het van ons, ons optewerpen als regters in deze zaak; maar ik kan niet nalaten, mij zelven aftevragen: tot wat goeds kan die strijd leiden? Gesteld, dat de worsteling eindigt met eene hereeniging der twee thans gescheiden deelen, en dat het Zuiden besluit om met de regten, die de Constitutie het geeft, zich weder met het Noorden te vereenigen, zouden wij dan niet weldra de heillooze kwestie over de slavernij — welke vroeger of later van de aarde verdwijnen moet — weder te berde gebragt zien? Of als men daarentegen onderstelt, dat de Ver.-Staten de zuidelijke Staten, na een langen burger-oorlog, geheel ten onderbrengen, zal dan niet de welvaart van het land grootendeels vernietigd zijn? zal dan de vrijheid nog bestaan, waardoor onze noord-americaansche broeders zich zoo lang onderscheiden hebben? zal dan het Zuiden voor de overmagt bukken, en zal het Noorden niet genoodzaakt zijn om degenen, die het overwonnen heeft, in onderwerping te houden? — Is het, als men dat alles nagaat, niet de pligt van hen, die de voorschriften van het Christendom volgen, hun best te doen, dat deze strijd ophoude?"

Hierna verklaarde graaf *Russell*, dat het de pligt van het britsche gouvernement is, zijn invloed in het belang der vrijheid en der menschelijkheid te doen gelden, — de onafhankelijkheid van andere volken te handhaven, maar tevens voor 's lands eigene waardigheid, vrijheid en belangen te zorgen. — Zijne rede is met de levendigste blijken van goedkeuring beantwoord.

— Onder de fortificatie-werken, tot welker daarstelling ons gouvernement in den laatsten tijd besloten heeft, behoort ook, naar men verneemt, het bouwen van een fort, met groote gekazematteerde barakken, op Shotly-point, tegenover de haven van Harwich.

— Het gepantserde stoomfregat *Warrior* is gisteren van Portsmouth naar zee gestevend, om in het Kanaal zijne stoomwerktuigen te beproeven. Over eenige dagen wordt het te Plymouth verwacht.

— Heden ging de prijs der 3 pc. gecons. terug tot 92 à $\frac{1}{4}$ g. g.; op tijd 92$\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$. — De vraag naar geld neemt steeds toe.

's GRAVENHAGE, 17 October.

Bij besluit van 7 Aug. heeft Z. M., beschikkende op een rekest van *J. H. Swarts*, te Steenbergen, bewilliging verleend tot het oprigten der naamlooze vennootschap „De steenbergsche Gazverlichting-maatschappij."

— Op den 15den dezer hebben de heeren *de Raadt*, *Meeussen*, *van Zuylen*, *Kien* en *de Brauw*, als rapporteurs der Afdeelingen van de Tweede Kamer, het voorloopig verslag vastgesteld, nopens het onderzoek van de voorgestelde onteigenings-wet, ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van Leyden naar Woerden.

Uit dit verslag blijkt, dat 45 van de 72 leden der Kamer deel aan dit onderzoek hebben genomen. De eerste vraag of bij de goedkeuring eener dergelijke wet op den aard der concessie voor den aanleg behoort te worden gelet, is door de meerderheid bevestigend beantwoord. Volgens het verslag is dit door den minister van Binnenl. Zaken zelven erkend, die bij het bestrijden van de op den 12den Mei van het vorige jaar voorgestelde motie van orde, heeft te kennen gegeven, dat, indien de Kamer vermeende, dat in de concessie bedingen waren opgenomen, met welke zij zich niet kon vereenigen, zij de onteigening der benoodigde perceelen kon weigeren, ten gevolge waarvan de concessie als vervallen moest worden beschouwd.

Ten aanzien van de vraag, in hoeverre de bekende motien van orde van April en Mei van het vorige jaar van invloed konden zijn op de onderwerpelijke voordragt, hebben vele leden te kennen gegeven, dat de Kamer, door de goedkeuring der wet, zich aan inconsequentie zoude schuldig maken. Sommige hadden gewenscht, dat die motien aanleiding zouden hebben gegeven tot onderhandelingen tot het doen vervallen van de uitsluitende bepaling in de concessie. Andere hebben verklaard, in geen geval eene concessie als de verleende te kunnen goedkeuren. Vele leden hebben zich echter met dit gevoelen niet vereenigd, en daaronder eenige, die zich voor de motien hadden verklaard. Deze hebben begrepen, dat men daarbij de Regering heeft willen waarschuwen, om in 't

vervolg niet op den ingeslagen weg voort te gaan, zonder de nu eenmaal geconcessioneerde lijn voor goed onmogelijk te maken; — dat de beoordeeling der voorwaarden van de verleende concessie thans minder te pas komt; —dat men de zaak moet nemen, zooals zij is, en men zich moet afvragen, of op dit oogenblik de aanleg van den weg door het algemeen belang gevorderd wordt.

Tot betoog van het voordeel, 't welk de aanleg van den weg zoude opleveren, wordt aangevoerd, dat met denzelven de spoorversmalling zal worden verkregen, zonder dat het den Staat iets zal kosten, en de Hollandsche-spoorweg zal ophouden eene bloot lokale lijn te zijn. Dit gevoelen is door de tegenstanders als onjuist voorgedragen, vermits bij de concessie alleen de spoor-versmalling van een klein gedeelte van den weg van 's Gravenhage naar Leyden is bedongen.

Algemeen heeft men met eenigen aandrang verlangd te vernemen, hoe het gelegen is met de aansluiting van den Rijnspoorweg aan den Hollandschen-spoorweg te Rotterdam.

Enkele leden hadden den aanleg benoorden den Rijn verkieslijk geacht, en hebben gevraagd, of op een weg van 30 à 35,000 ellen de vestiging van slechts drie stations niet te gering moet worden geacht.

In het ontwerp betreffende het in werking brengen van de nieuwe regterlijke inrigting, wordt voorgedragen, dien tijd te bepalen „op den 1sten September des jaars 1800 *drie en zestig*, of op een vroeger door den Koning te bepalen tijdstip".

De minister doet opmerken, dat op dit tijdstip in gereedheid zullen dienen te zijn: 1°. de staat, bedoeld bij art. 54 der wet van Mei 1861; 2°. de herziening der indeeling des Rijks voor de arr. regtbanken en kantongeregten, 3°. de herziening van het Wetboek van Strafvordering; 4° het Reglement en Tarief der Justitie-kosten en strafzaken: 5° de herziening van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering; 6° het tarief der geregtskosten in burgerlijke zaken; 7° de herziening van de reglementen op de inwendige dienst bij de regterlijke collegien, de advocaten, pleitbezorgers en deurwaarders; 8° de wet op regtsmagt van den Hoogen Raad, met betrekking tot de kolonien.

De minister hoopt eerlang het ontwerp voor de nieuwe regterlijke indeeling aan het oordeel van den Raad van State te kunnen onderwerpen.

— In de Afdeelingen der Tweede-Kamer worden onderzocht de voordragten betreffende het beheer der gelden voor den aanleg van de staats-spoorwegen bestemd, — en voorgedragen uitgaven voor dien aanleg, voor de diensten van 1860 en 1861.

— Het gemeente-bestuur van Aarlanderveen heeft een adres bij de Tweede-Kamer ingediend ten gunste van den aanleg van een spoorweg van Leyden naar Woerden; 115 ingezetenen van die gemeente hebben verklaard, zich met dit adres te vereenigen.

HAARLEM, 17 October.

In de *Javasche-couranten* tot en met den 28sten Augustus wordt o. a. gemeld, dat de gouverneur-generaal den 26sten dier maand in een plegtig gehoor heeft ontvangen twee pangerangs, welke belast waren met een brief van den Sultan van Djambi, en Z. E. namens denzelven hunne hulde wilden bewijzen. Bij gelegenheid dezer plegtigheid is het geschut gelost.

Uit de verschillende landschappen van het eiland Java bekwam men nog bij voortduring berigten van de schade, welke door de overstroomingen ook aan de kulturen was toegebragt.

Het pruissische fregat *Thetis*, aan boord hebbende de leden der ambassade, is voor Makasser aangekomen, en aldaar gastvrij ontvangen. Het is van daar naar Java gestevend.

Door den Gouverneur-generaal van Nederl. Indie zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement. Benoemd: Tot subst.-griffier bij den raad van just. te Soerabaya mr. C. Canter Visscher; tot griffier bij den landraad der stad en voorsteden van Samarang mr. F. Plate; tot griffier bij den landraad te Soerabaya mr. W. van Lennep; tot pakhuism. te Panaroekan J. C. Wijnhamer; tot ads.-res. ter beschik. van den res. van Soerakarta, de contr. 1ste kl. G. J. van der Tuuk; tot ads.-resid. van Tjilatjap tevens vendum., G. M. W. van der Kaa; tot ads.-resid. van Japara tevens vendum. aldaar, A. Taunay; tot resid. der Lampongsche districten, F. M. G. van Cattenburg; tot hoofd-ing., chef van het mijnwezen, de ing. 1ste kl. C. de Groot; tot adsist.-resid. van Saparoea en Haroekoe (gouvern. der Moluksche eilanden), A. P. van Leeuwen; tot adsist.-resid. van Hilla en Larieke (gouvern. der Moluksche eilanden), J. B. Westenberg; tot resid. van Palembang, J. A. W. van Ophuijzen; tot lid bij de subcomm. van onderw. te Madioen C. H. G. van Zijl de Jong.

Bevorderd: Bij de landl. ink. en cult.: Tot control. 1ste kl. W. H. Wijnmalen; tot control. 2de kl. L. Mulock Houwer.

In dienst gesteld: bij 's lands burgerl. openb. werken. de adsp. ing. P. J. Siedenburg; werkzaam gesteld bij de burg. openb. werken, de adsp. ing. F. H. van Egmond en J. D. Berkhout; tijd. bij de spoorweg-opnamen op Java, onder de leiding van den adviseur bij het dep. van kol. F. J. Stieltjes, als ing. 2de kl. S. E. W. Roorda van Eysinga, als adsp. ing. F. A. Hennige, als opz. A. F. J. Catoire en J. W. van Heusden,

Opgedragen: De waarn. der betrekk. van contr. der 2de kl. te Amawang (afd. Amoenthay) aan den kapt. bij het 13de batt. inf., H. Brinkgreve; de waarn. der betrekk. van gouv. van Celebes en onderhoorigheden, aan den luit.-kol. der inf. W. E. Kroesen; het civ. gezag te Moeara Kompeh, aan den 1sten luit. der inf. F. A. J. Perié.

Belast: Met eene zending naar het eiland Ceylon, ten einde de koffij- en kaneel-cultuur aldaar na te gaan, de contr. 1ste kl. bij de land. ink. en cult. op Java, C. W. P. A. van Spall; met de waarn. der tijd. betrekking van opzigter, de serg. der inf. A. Muller.

Overgeplaatst: Bij de burg. openb. werken, van Passoeroean naar de resid. Menado, met aanwijzing van Gorontalo tot standplaats, de opz. 2de kl. J. H. Hahné; van Soerabaija naar de hoofdpl. Pasoeroean, de opz. 2de kl. A. W. Koot; van Rembang naar Bezoeki de ads. bij de tabaks-cultuur H. J. v. Swieten.

Gesteld: ter beschikking van den chef van het mijnwezen, de adsp.-ingens. W. O. P. Arntzenius en J. H. Menten; ter beschikk. van den dir. der posterijen te Batavia, F. W. C. Mourits.

Ontslagen: Op hun verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de opz. bij 's lands burg. openb. werken te Probolingo, J. G. R. de Lavalette; de klerk op het resid. kantoor en fung. postcommies F. Kepel, met behoud van regt op pens., J. A. Anthony en W. de la Combé, met behoud van regt op pens.; wegens ziekte, onder toek. van wachtg., H. D. Canne; uit 's lands dienst, J. H. van Roijen; de pakhuism. te Panaroekan C. Abels; de ambt. ter beschikking van den direct. der posterijen te Batavia, D. E. Humme; de leerl.-telegrafist J. J. Veenstra; wegens vertrek, als lid bij de sub-comm. te Madioen Ds. A. C. v. Maarsseveen.

Ontheven: Eervol, wegens ziekte, van de verdere waarneming der betrekking van contr. 2de kl. te Amawang (afd. Amoenthay), de 1ste luit. der inf. J. P. Smagge; wegens vertrek, van de verdere waarn. der betrekk. van civ. gezaghebber te Moeara Kompeh, de 1ste luit. der inf. F. H. Pourchez.

Magtiging verleend: Tot de uitreiking aan W. G. L. Camphuynder eener acte van toel. tot de uitoef. der genees- en heelk. practijk in de res. Cheribon; zijnde hij tevens belast met de waarn. van de civ. geneesk. dienst en het opzigt over de vaccine in die residentie.

Verleend: Een 2jarig verlof naar Europa, wegens ziekte, aan den not. te Samarang A. F. Lens; aan J. C. Gebauer, laatst klerk en havenmeester te Sambas; aan den contr. 2de kl. bij de ink. en cul. J. P. F. Gericke; aan den 1sten onderwijzer bij de R. C. weeshuis-school te Samarang W. Beerekamp.

HAARLEM, 17 October.

Dezer dagen is te Brussel in het licht verschenen het officiële verslag, 't welk omtrent de Algemeene Nationale Tentoonstelling van Nijverheid, welke in Julij en Augustus alhier ter stede heeft plaats gehad, aan den belgischen minister van Binnenlandsche Zaken is uitgebragt door den heer *Jules Kindt*, den inspecteur der nijverheid, die door de Regering van Belgie is gezonden om die Tentoonstelling te onderzoeken.

De genoemde ambtenaar heeft zich met de grootste naauwgezetheid van de hem opgedragene last gekweten en de Tentoonstelling tot in al hare bijzonderheden onderzocht. Terwijl hier te lande niet altijd de billijkheid in het oog wordt gehouden omtrent deze onderneming, brengt de buitenlandsche inspecteur een hoogst gunstig verslag uit over hetgeen hij in deze stad heeft gezien. Hij laat niet na te doen uitkomen, dat voor het tentoonstellen der voorwerpen beschikbaar waren gesteld de localen van het stadhuis en de daarbij gelegene pleinen en portalen; — dat de commissie met groote bezwaren te kampen heeft gehad om de zeer groote menigte ingezondene voortbrengselen behoorlijk te plaatsen en met smaak te schikken, maar zich bij uitstek goed van deze hare moeijelijke taak heeft gekweten. Volgens den heer *Kindt* heeft de Tentoonstelling op den bezoeker een aangenamen indruk gemaakt, en was onder anderen het gezigt, 't welk de groote zaal, waarin de werktuigen en rijtuigen waren geplaatst, opleverde, indedaad grootsch en treffend te noemen. De verslaggever eindigt zijn rapport met de verklaring, dat in vele opzigten de haarlemsche Tentoonstelling allezins belangrijk is geweest; dat zij ruimschoots de bewijzen heeft opgeleverd dat de arbeidende klasse in Nederland kostbare hoedanigheden en geschiktheid bezit; — eindelijk dat de onderneming allen lof verdient omdat zij is georganiseerd door eene bijzondere Maatschappij, die heeft gewerkt, zonder door de Regering te worden ondersteund of gesubsidiëerd, en alleen een beroep heeft gedaan op de uitstekendste werklieden des lands. „Om de industriëlen tot het inzenden van voorwerpen aantemoedigen (dus leest men ten slotte in het verslag) heeft men geene gunsten of verzekeringen van bescherming van de zijde der Regering behoeven te belooven; alles is verrigt door de commissie, voorgezeten door den heer *Simons*, lid van den Staatsraad; en de buitenlanders zoowel als het nederlandsche publiek, 't welk de haarlemsche Tentoonstelling van Nijverheid heeft kunnen bezoeken, kunnen niet anders dan pogingen toejuichen, die met *een zoo volkomen goeden uitslag* zijn bekroond geworden."

Sommige belgische dagbladen, onder anderen het te Antwerpen uitkomende handels-orgaan, achten dit verslag zoo belangrijk, dat zij het geheel, niettegenstaande de uitgebreidheid, in hunne kolommen overnemen.

HAARLEM, 17 October.

Telegrafische berigten.

BUCHAREST, 15 Oct. Het ministerie van Moldavie heeft zijn ontslag genomen. *Couza* heeft dien ten gevolge de directeurs der departementen van bestuur tot ministers *ad interim* benoemd.

PARIJS, 16 October. Volgens de *Pays*, zullen de Koning en de Koningin van Pruissen alleen en bij uitzondering het door den hertog *van Magenta* te geven feest bijwonen. Naar luid van de *Patrie*, is in de verpleging der fransche troepen te Rome weder voor een jaar voorzien.

PESTH, 15 October. De heer *Kapy*, tot Obergespan benoemd, heeft zijn ontslag verlangd, als niet bij magte om het comitaat in de tegenwoordige omstandigheden te besturen. De overheidspersonen te Arad zullen tot 1 November in functie blijven, om regeringloosheid te verhoeden.

TURIN, 16 October. *Benedetti* is aangekomen. *Peruzzi*, uit Napels teruggekomen, verzekert, dat hij de bevolking op zijnen togt welgezind heeft bevonden.

KONSTANTINOPEL, 8 October. De kapudan-bassa schijnt alvermogend. — De uitgaven nemen weder toe, en men is beducht voor ernstige ongelegenheden.

WARSCHAU, 16 October. Op den *Kosciusko's-dag* zijn de kerken druk bezocht geweest. In twee derzelve hebben de aanwezigen geweigerd, dezelve te verlaten. Zij zijn daarop door de militaire magt bezet. Des nachts zijn een aantal personen in die gebouwen gevangengenomen, zonder dat daarbij bloed is gestort.

HAMBURG, 16 October. De burgerij dringt ernstig aan bij den Senaat op het nemen van maatregelen ter beveiliging der duitsche kusten, in den zin van het voorstel van Bremen.

BREMEN, 16 October. Het voorstel van deze zijde, betreffende de duitsche vloot, houdt in, dat Pruissen dezelve zal bouwen; dat zij zal dienen ter beveiliging van de duitsche kusten tegen Denemarken en van de duitsche vlaggen; dat de duitsche Staten daartoe zullen bijdragen naar gelang der bevolking, en wel met 12 grosschen per hoofd in de Hanze-steden; 3 gr. in de Kusten-Staten, en 2 gr. in de overige.

De heer *J. G. Jaeger* heeft, in een adres aan den gemeente-raad van Amsterdam, berigt, dat Z. M. de Koning de ministers van Binnenl. Zaken en van Financien heeft gemagtigd om hem concessie te verleenen tot het graven van een kanaal door Holland-op-zijn-smalst, met indijking van het IJ en de daarmede verbonden land-aanwinning, onder waarborg van de zijde van het Rijk aan de Maatschappij, die zich met de uitvoering belast, van een minimum dividend van 4½ pc. van een kapitaal van 18 millioenen gulden. De adressant vermeent, dat men, bij de 3 millioenen, door de hoofdstad ten bate der onderneming gesteld, op den bijval der Staten-generaal mag rekenen.

— Een sjouwer, *Keller* genaamd, was in de vorige week op de voor deze stad (Rotterdam) naar Londen ladende stoomboot *Gipsy*, kapitein *Ellwood*, bijna onafgebroken twee dagen en nachten werkzaam geweest. Bij het einde van het werk heeft hij zich in het ruim nedergezet en is waarschijnlijk in slaap gevallen, zonder dat dit door zijne kameraden of iemand anders bemerkt werd. Na de gewone verzegeling vertrok de boot; doch op de plaats der bestemming gekomen vond men, bij het lossen, het lijk van den ongelukkige, door gebrek aan lucht gestikt. Hij laat vrouw en kind achter. (*Rott. Cour.*)

— In de maand September jl. zijn in Vriesland 27 runderen aan de longziekte gestorven, en 32 te dier zake gedood. Totaal 1258 sedert 1° Januarij jl.

— De *Staats-Cour.* behelst het volgende berigt:

„De hoofdcommissie voor de londensche tentoonstelling heeft in eene heden (16 Oct.) gehouden vergadering bevonden, dat een aantal van 356 inzenders van voorwerpen, die tot de nederlandsche nijverheid betrekking hebben, zich heeft aangemeld.

„De oppervlakte, voor de plaatsing dier voorwerpen gevorderd, bedraagt, met hetgeen men berekent dat voor de uit Indie te verwachten voorwerpen noodig is, nagenoeg 700 vierkante ellen. Daar de commissarissen van H. Britsche Maj. oorspronkelijk eene geringere ruimte voor de nederlandsche nijverheid beschikbaar hebben gesteld, is thans de plaats, welke men behoeft, aan die commissarissen opgegeven. Zoodra de hoofdcommissie zal hebben vernomen, of over die geheele ruimte, dan wel over welke mindere oppervlakte, zal kunnen worden beschikt, zal zij de inzenders met den termijn, binnen welken de voorwerpen zullen behooren te worden ingezonden, en met de bepalingen omtrent de wijze van inzending bekend maken."

— In een brief uit Paramaribo, van 20 Sept., door de *Utr. Cour.* medegedeeld, wordt gemeld, dat na het vertrek van de *Sumter* (den kaper van de Zuidelijke Confederatie), achtervolgens daar zijn aangekomen de noord-americaansche oorlogschepen *Powhattan*, die, wegens zijn diepgang, voor de rivier heeft moeten blijven liggen, en den 18den Sept. de *Kingston State*, welk schip voor anker is gekomen, doch, de *Sumter* niet vindende, den volgenden ochtend weder zeewaarts gestevend is.

— Het beroep in cassatie van *A. Polderman*, door het geregtshof van Zeeland tot de doodstraf veroordeeld wegens moedwilligen doodslag zijner vrouw, is door den Hoogen Raad verworpen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 17 October. Den 16den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: de stoomb. *Magnet*, Londen; *Queen*, Shamber en *Anna*, Pardie, beide van Newcastle; *George Smith*, Marshall, Sunderland; de stoomb. *Minister Thorbecke*, Hull; *Sieka*; Doewes, Petersburg; de stoomb. *Cycloop*, Dantzig; *To Venner*, Edgaard, Fredrikstad.

UITGEZEILD: de stoomb. *Graaf van Rechteren*, Hull. Wind z. w. - n.

Den 16den dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: *Adriana Petronella*, Annokkee, Batavia, l. v. Brouwershaven; *Alida*, Nagel, *Elisabeth*, Naatje en *Hendrika Ellida*, Kuyper, alle 3 van Petersburg.

UITGEZEILD: de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Bertha*, Duwell, Newcastle. Wind n. w.

Den 29sten Aug. te St. George d'Elmina aangekomen: *Texel*, Huberth, Amsterdam.

Den 19den Sept. van Suriname uitgezeild: *Alkmaar*, Pitt, Clyde.

Den 9den Sept. te Nickerie binnengekomen: *Goede Bedoeling*, Kolk, Amsterdam.

Den 9den Sept. te Manzanilla aangekomen: *Minerva*, van Ommeren en 11 dito *Leda*, Teygeler, beide van Rotterdam.

Den 26sten Sept. te Miramichi binnengekomen: *Riga*, Freeto, Rott.

Den 1sten dezer te Konstantinopel binnengekomen: *Alberdina*, Olthoff, Shields.

Den 13den dezer van Marseille uitgezeild: *Zeemeeuw*, van der Meer, Hamburg.

Den 1sten dezer te Barcelona binnengekomen: *Bureau Veritas*, Rosenbeek, Shields.

Den 5den dezer van Malaga uitgezeild: de stoomb. *Rhône*, Londen.

Den 13den dezer te Bordeaux binnengekomen: *Elsina Geertruida*, Mulder, Wyburg.

Den 13den dezer te la Rochelle binnengekomen: *Zaanstroom*, Visser, Amsterdam.

Den 14den dezer van Deal uitgezeild: *Cornelis Anthonie*, Reinders, Rotterdam naar Batavia.

Gepraaid: 9 Oct., op 49° n. b. en 7° w. l., *Ystroom*, Hansen, Amsterdam naar Batavia.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

17 *October* 1861 4½ *ure.*

Amst. Thes. 3½ p	86 7/16	5/8	86 7/16
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	64 1/8	3/16	64 1/8
" 3 "	76 9/16	5/8	76 5/8
" 4 "	99 5/8	11/16	—
O.-I. leen. 4 "	98 1/2	—	—
Amort. Sd. 3½ "	—	—	—
Hand. op resc..	135 3/4	7/8	—
" a cont. 4½ "	136	—	—
BELGIE.			
Ct. *Rots.* 2½ "	53 3/4		—
SPANJE.			
Oblig.... 2 p	41 3/4	13/16	—
" .... 3 "	50 1/4	—	—
" b. s. 3 "	47 1/8		—
Bew. Coup....		—	
PORTUGAL.			
Oblig...... 3 p	46 3/8	7/16	
" 1856. 3 "	45 7/8	15/16	—
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	102 1/8	1/4	102 1/4
" 5 "	101 5/8	3/4	—
Certif. Obl. 4 "	—	—	—
" 31/33 5 "	—	—	—
" 5 Ser. 5 "	81 3/4	—	—
" 6 " 5 "	94	1/16	—
" " 4½ "	90 3/8	—	—
" " 3 "	59 1/2	9/16	—
" bij *Hope* 4½ "	89 7/8	—	—
Insch. 6 "	—	—	—
Sp. volgef. 5 "	189 1/4	1/2	189 1/2

POLEN.			
Oblig..... 4 p	—	—	—
PRUISSEN.			
Oblig. 59. 5 p	105 3/8		—
Aand. 54. 3½ "	—	—	—
OOSTENRIJK.			
Obl. Met. 5 "	44 5/16	7/16	44 3/8
" " 2½ "	23 3/8	—	—
" r. Amst. 5 "	69 1/16	1/8	—
" Nat. 54. 5 "	54 1/4	7/16	54 5/16
Weener Bank f	632	—	—
" 1839 "	—	—	—
" 4 p	189	1/4	—
" 5 "	—	—	—
Fr. o. spw. 3 "	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	99 3/8	1/2	99 3/8
" 39. 5 "	—	—	—
" 60. 4½ "	—	—	—
VENEZUELA,			
Oblig..... 3 p	18 7/8	—	—
GRENADA,			
Oblig..... 4 "	14 1/8	3/16	—
MEXICO.			
Obl....... 3 p	24 7/8	15/16	—
N.-AMERICA.			
Philad. Lt. A.	—	—	—
" Obl. C. B. 7 p	85 1/4	—	—
Galv. Spw. 8 "	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 5 p	6 1/2	9/16	6 1/2

Ned. Bank 4 pc. 180½. Aand. Holl. spoorw. 4 pc. 88¾. Leen. Spoorw. 2de Leening 4½ pc. 99⅞. Rijn Shares 188. Spanje Amortisable schuld 16⅝. Portugal uitgest. 40⅛. Rusland bij *Stieglitz* 4 pc. 74⅜; dito cert. in Assign. 6 pc. 55½. Polen Aand. 1835 fl. 500 *f* 165, ¼ à 165. Oostenr. obl. bij *Goll & C°*. 4 pc. 41½. Brazilie. geld. 1843 van £ 100 5 pc. 99. Ecuador obl. 1855 1 pc. 15 1/16 à ¼. Grenada obl. 2 pc. 19⅛ à ¼; dito uitgest. 5¼, 5/16 à 5¼. Louisiana 5 pc. 84. Gestempelde Crenada 9⅝. De 4½ pc. Belgen 93. De 4½ pc. Fransche 88. — Beleening 3. Prolongatie 2½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*

BOON HARTSINCK, *President.* J. A. JOLLES JR., 1e *Secretaris.*

De binnenl. fondsen onveranderd. — Oostenrijksche en russische flaauwer. Voor 't overige weinig verandering.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 21.15 à 17½; Dito Nat. *f* 29.10; div. Eng. per £ *f* 11.85; 3 pc. Eng. Russen per £ *f* 11.85; Frans. *f* 56; Belg. *f* 56; Pruis. *f* 35; Hamb. Russen *f* 32 11/16; Russen in Z. R. *f* 32 15/16; Amer. Dollars *f* 2,42.

MADRID, 16 October. De 3 pc. 49; 2 pc. 42.60.

WEENEN, 17 October. De 5 pc. Met. 66, nat. 80.

LONDEN, 17 October. De 3 pc. gecons. 92¼ à ⅜. Mexico 26 à ¼. Spanje 2 pc 41⅝ à ⅞.

PARIJS, 17 October. De 3 pc. renten 67.80. Spanje 47, en 41½.

SPECIECOURS.

AMSTERDAM, 17 October. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à *f* 0,00. O. gerande dito *f* 5,55 à *f* 5,65. Wigtige Engelsche Souvereinen *f* 11,90 à *f* 1200. Dito Pistolen *f* 9,60 à *f* 9,70. Nieuwe Louis d'Or *f* 00,00 à *f* 00,00. Stukken van 20 fr., *f* 9,35 à *f* 9,45 het stuk. Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1442,60 per N. P. fijn 11 à 12 pc. Zilver van 900 à 850 d. *f* 104,20 à *f* 105 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à *f* 2,60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à *f* 2,75. Stukken van 5 fr. *f* 2,33 à *f* 2,36. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à *f* 2,70. Pruissische Daalders *f* 1,75 à *f* 1,78. Tiengulden-stukken *f* 9,80 à *f* 9,90.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 14 October. *Tarwe* weinig aangeboden, doch iets hooger verkocht; Ommel. 66 à 70 p. *f* 8,75 à *f* 9,95; Old. 66 à 70 p. *f* 8,45 à *f* 9,65. *Rogge* iets hooger afgaande; inl. 64 à 68 p. *f* 6,65 à *f* 7,65; oude 70 p. *f* 8,05. *Boekweit* iets aangenamer; gr. zand 62 à 66 p. *f* 6,25 à *f* 7,05; zw. 62 à 66 p. *f* 6,05 à *f* 6,85; veen 62 p. *f* 5,70. *Gerst* niet hooger; w. 50 à 56 p. *f* 5,10 à *f* 6,30; z. 54 à 58 p. *f* 5,60 à *f* 6.35. *Haver* dikke meer gevraagd; 38 à 50 p. *f* 3,15 à *f* 4,55; witte voer iets hooger; 36 à 40 p. *f* 2,85 à *f* 3,40; zw. mede iets hooger; 34 à 40 p. *f* 2,50 à *f* 3,25. *Paardenboonen* als voren; *f* 6,75 à *f* 7,50 en *f* 8. *Gort* als voren; grove *f* 11,50 à *f* 11,75; parel *f* 14 à *f* 16.

SNEEK, 15 October. *Boter f* 49,50. Kanter-*kaas f* 26 à *f* 31; nagel-*kaas f* 25 à *f* 30.

DELFT, 10 October. *Boter f* 52 à *f* 61.

246ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der eerste Klasse.

4de Lijst. Geene.

*** **De tweede Protestantsche Kerk in de Haarlemmermeer** is nu voor een goed deel voltooid, en zal in het aanstaand voorjaar kunnen worden gebruikt. Hiermede is voorloopig een groot werk volbragt, dat te grooter is om dat het geheel een werk der christelijke liefde mag heeten.

Toen de commissie, die de eerste kerk gebouwd had, eenigen tijd wilde laten verloopen, eer zij aan den opbouw eener tweede kerk en pastorij begon, werd zij verrast door eene gift van **veertien duizend guldens** in *ééns*, die haar wel dringen moest nu ook dit werk met ijver ter hand te nemen, te meer daar welhaast de Koninklijke toezegging om aan de gemeente eenen tweeden predikant geheel op 's Rijks kosten te schenken, haar ook van deze zijde op de verblijdendste wijze te gemoet kwam.

Zoo is dan de commissie moedig en blijmoedig voortgegaan, gesteund door nieuwe giften, met de uitkomst, dat zij het gelukkig einde van haar werk te gemoet mag zien. Er blijft echter nog één bezwaar over. De ontzaggelijke kosten, aan zulk een belangrijken bouw op dat terrein verbonden, hebben veroorzaakt, dat haar voor de geheele voltooijing van het werk nog eene som van **tien duizend guldens** ontbreekt. Zal haar die som niet worden geschonken? Zij mag er niet aan twijfelen na de ervaringen, die zij gehad heeft. Moge hare verwachting niet worden teleurgesteld, op dat aan den bijna voltooiden bouw de sluitsteen die het geheel op de schoonste wijze bekroonen zal, niet ontbreken. Bewege de liefde Gods daartoe veler harten!

De ondergeteekenden zijn gereed de voor dit doel bestemde giften dankbaar te ontvangen.

Amsterdam, 10 *October* 1861.

I. PRINS,
G. A. VAN LIMBURG BROUWER,
J. P. HASEBROEK,
PH. R. HUGENHOLTZ, } Predikanten te Amsterdam.
L. TENHOLT, Predikant te Haarlemmermeer.
PABST, Burgem. en Presid. Kerkvoogd te Haarlemmermeer.
B. GEWIN, Predikant te Heemstede.
M. N. MOLTZER, Predikant te Haarlem.
J. KOOY, Predikant te Lisse.

*** *Burgemeester en Wethouders van* HAARLEM, brengen ter kennis van het algemeen, dat op Dingsdag den 5den November 1861, van af des voormiddags 9 ure, ten Kantore van den Gemeente-Ontvanger gelegenheid zal bestaan ter inschrijving van **AANDEELEN** ad *f* 1000 in eene Geldleening groot *f* 64000, welke voor de Gemeente, ingevolge Raadsbesluit van den 9den dezer N°. 27, goedgekeurd door Gedeputeerde-Staten den 10den daaraanvolgende, wordt aangegaan tegen eene rente van 4½ ten honderd in het jaar, waarvoor Coupons worden afgegeven, betaalbaar op den 1sten December van elk jaar, terwijl jaarlijks, te beginnen in het jaar 1872, of zooveel vroeger als de toestand der Gemeente-financien zulks gedoogt, minstens 5 aandeelen zullen worden afgelost.

Aan Heeren Makelaars en Commissionairs in Effecten wordt ¼ % van het door hen ingeschreven kapitaal als belooning toegekend.

De storting der gelden van deze Leening zal geschieden in één termijn, op den 1sten December 1861, ten Kantore van den Gemeente-Ontvanger, tegen afgifte van den Schuldbrief met de daarbij behoorende Coupons, zullende van dien dag af de renten beginnen te loopen.

Haarlem, den 16den *October* 1861.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
FOCK, Voorzitter.
J. TIELENIUS KRUYTHOFF, Secretaris.

*** Ondertrouwd:
ZWOLLE, 12 October 1861. A. NOEST VAN DER VOORT, Med. Doctor, en J. G. VAN DEVENTER.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
EDE, 15 October 1861. A. B. GODEFROY en W. A. HORSTING.
Algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
DORDRECHT, 16 October 1861. J. KOOLHAAS REVERS en A. W. DE JONGH.

*** Getrouwd:
ROTTERDAM, 16 October 1861. J. H. POLHUYS JR., van *Haarlem*, en Y. VAN LANGEVELD.

*** Getrouwd:
Mr. W. L. VOORDUIN
en
Jonkvrouwe I. B. Baronesse VAN HEEMSTRA.

Jonkheer E. VAN CITTERS
en
Jonkvrouwe S. M. Baronesse VAN HEEMSTRA.
'sGRAVENHAGE, 16 October 1861.

*** Getrouwd:
HAARLEM, 16 October 1861. G. KEYSER en G. E. VAN SLUYTERS.

*** Getrouwd:
NUNSPEET, 17 October 1861. L. VAN DER WALL, van *Oudewater*, en J. M. KLONTRUP.

*** Getrouwd:
UTRECHT, 17 October 1861. C. VAN DER KELLEN en A. C. W. KOENEN.

*** Getrouwd:
AMSTERDAM, 17 October 1861. W. E. HAGEMAN en J. SCHÖNECKER.
Algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON *GOVERDINA JOHANNA DE VRIES*, geliefde Echtgenoot van
BEESTERZWAAG, J. TOBIAS DE HAAN,
den 9den October 1861. Secretaris der Gemeente *Opsterland.*
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *L. C. DE LIGT — BECKERS.*
ASTEN, 12 October 1861.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *M. VAN ENTER*, geliefde Echtgenoot van J. BOUWMEESTER.
LOCHEM, 14 October 1861.

*** Bevallen van een' ZOON *A. M. CASPERS — STAM.*
PUNTENBURG, *Utrecht*, 14 October 1861.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *J. E. VAN FOREEST*, beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER.
UTRECHT, 14 October 1861. N. BEETS.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *VAN BEL*, geb. *FRITZWEILER.*
's GRAVENHAGE, 16 October 1861.

*** Bevallen van een' ZOON *T. KOKER, BAKKER.*
BROEK IN WATERLAND, 16 October 1861.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *A. A. WAGENAAR — SMITH.*
ZWAMMERDAM, 16 October 1861.
Moge deze algemeene kennisgeving bij Familie, Vrienden en Bekenden, tevens als bijzondere gelden.

*** Heden overleed na een langdurig lijden, in den ouderdom van 52 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Hoog Edel-Gestr. Heer HENDRIK MERKUS LANGE, in leven gepensioneerd Luitenant-Kolonel van het Leger in O. I., Ridder der M. W. O., Rentmeester van het Kroondomein enz. enz. Wed. H. M. LANGE,
HULST, MAURITSZ GANDERHEYDEN.
3 October 1861.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed zacht en kalm, in den ouderdom van ruim 71 jaren, onze geachte Tante, Mejufvrouw MARIA DOESBURG. J. H. KOSTER,
AMSTERDAM, Executeur.
7 October 1861. *Uit aller naam.*
Eenige en algemeene kennisgeving zoo binnen als buiten deze Stad.

*** Na een veelvuldig lijden, overleed heden, in den ouderdom van dertig jaren, LAURENTINA ELISABETH SLIGCHER, geliefde Echtgenoote van
VELP, P. H. VAN GELDER.
13 October 1861.

*** Heden overleed na een langdurig lijden, in den ouderdom van 60 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot HENDRIK ANTONIUS FIBBE.
HAARLEM, M. C. VAN DER MEER,
13 October 1861. Wed. *H. A. Fibbe.*

*** Heden overleed zeer plotseling, mijn geliefde Echtgenoot IJSBRAND SERET ABZ., in den ouderdom van ruim 75 jaren. M. BOS,
Wed. *IJ. Seret Abz.*
SLIEDRECHT, 14 October 1861.

*** Den 13den October 1861, overleed te DOESBORGH, mijne geliefde Echtgenoot ELISABETH PONT, in den ouderdom van 57 jaren.
Mede uit naam mijner Kinderen,
J. SPANJAARD,
gepensioneerd Kapitein-ter-Zee.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Op den 12den October 1861, is te AMSTERDAM overleden, Mevrouw SARA HERMINA BARBIER, Weduwe den Wel-Ed. Gestr. Heer *Hendrik Arnoud Meijer*, in leven Luitenant ter Zee 1e. Klasse, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontsliep zacht en kalm, mijne zoo zeer geliefde Dochter GRIETJE TOEREPPEL WD., in den ouderdom van 39 jaren en 9 maanden. Wat ik, in mijne hooge jaren in haar verlies, kunnen zij alleen beseffen, die de overledene in haar braaf en beminnelijk karakter gekend hebben.
De Wed. K. DE MEIJER, geb. NAJER.
OOSTZAAN, 14 October 1861.

*** Heden overleed ons KINDJE, in den ouderdom van acht weken.
Mr. F. J. KAPPEYNE VAN DE COPPELLO,
J. HESSELINK.
SNEEK, den 15den October 1861.
Eenige kennisgeving.

*** Tot mijne innige droefheid overleed heden, mijn Behuwd-Zoon WOUTER NOACH BELLINGAN, in den ouderdom van 36 jaren. A. VAN DE POLL.
DRIEL, (*Bommelerwaard*), den 15den October 1861.
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontsliep in den Heere, aan eene uitteerende ziekte, mijne geliefde Zuster JOHANNA CHRISTINA VAN GOUDOEVER, in den ouderdom van 48 jaren.
AMERSFOORT, H. VAN GOUDOEVER.
15 October 1861. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van bijna 80 jaren, onze geliefde Moeder H. J. W. MENIL, eerst Weduwe van den Heer *W. Evekink*, later van den Heer *J. C. Vogel.* P. J. EVEKINK BUSGERS.
'sHAGE, J. J. H. VOGEL.
15 October 1861. Eenige kennisgeving.
Op verzoek der overledene worden geen uiterlijke teekenen van rouw gedragen.

*** Heden overleed alhier in den ouderdom van ruim 67 jaren, de Heer W. J. PIEPERS, Lid van den Raad van State, Kommandeur van de Orde van den Nederlandschen Leeuw.
's GRAVENHAGE, 15 October 1861.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming ons betoond, bij het overlijden van onzen geliefden Vader en Behuwd-Vader, de Heer *Leendert Christoffel Schaade*, betuigen wij, ook namens verdere Familie, onzen innigen dank.
P. SCHAADE,
uit aller naam

*** Op het punt van mijn vertrek naar *Melbourne* (*Australie*), roep ik nog een **hartelijk VAARWEL** toe aan mijne Familie, Vrienden en Bekenden.
Reede van Brouwershaven,
aan boord van het Barkschip *Billiton*, C. P. BREDIUS.
15 *October* 1861.

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen den Heer R. DE BLANK, den 11den October 1861, te Oegstgeest overleden, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris J. DE CRANE, te Warmond, vóór den 1sten November 1861.

KOSTSCHOOL.

Een jong Prot. Kostschoolhouder, op een welgelegen Dorp in het Land van Heusden, vraagt nog enkele **KOSTLEERLINGEN**, op *hoogst billijke* voorwaarden.
De meest voldoende informatiën zullen gaarne gegeven worden. Brieven *franco*, Letter B., aan den Boekhandelaar W. STOKHUYZEN, te Gorinchem.

*** Aan de openbare Lagere School te Werkendam, wordt verlangd tegen 1°. November a. s., een 1ste **HULP-ONDERWIJZER**, op een Jaarwedde van *f* 400, zullende tot aanbeveling verstrekken het kunnen onderwijzen der Fransche Taal; tegen 1°. Januarij a. s. een 2de **HULP-ONDERWIJZER**, op eene Jaarwedde van *f* 300, met vooruitzigt van verhooging tot *f* 350, integaan met 1°. Januarij a. s. Brieven *franco*, aan den Burgemeester aldaar.
Er bestaat gelegenheid zich tegen *f* 200 's jaars in de Volle Kost enz. te besteden.

Hulp-Onderwijzer.

De te Hindeloopen benoemde Hulp-Onderwijzer, door onvoorziene omstandigheden verhinderd die betrekking te aanvaarden, zoo worden op nieuw **SOLLICITANTEN** naar die betrekking uitgenoodigd, zich vóór 20 November e. k., onder overlegging der vereischte Stukken, *franco* aantemelden, bij den Heer Burgemeester dier Gemeente.
Het Tractement bedraagt *f* 350, terwijl voor den te benoemen het uitzicht bestaat om, Lidmaat der Herv. Gem. zijnde, tot Voorlezer en Voorzanger bij die Gemeente aangesteld te worden.
Ofschoon de voorkeur aan diegenen zal gegeven worden, die tevens bevoegd is onderwijs te geven in de beginselen der kennis van de Fransche Taal, zoo is echter geen vereischte die bevoegdheid te bezitten.

f 500 CADEAU.

Een **ONDERWIJZER**, P. G., geëxam. in de Moderne Talen enz., biedt bovenstaand Cadeau dengene aan, die hem eene andere fatsoenlijke betrekking bezorgt, waaraan een behoorlijk inkomen verbonden is. Geteekende Brieven worden *franco* ingewacht, onder Lett. A. Z., bij den Boekhandelaar J. W. SWAAN, te Arnhem.

*** Aan een bijzondere School in Zuid-Holland, wordt verlangd, een **HULP-ONDERWIJZER**, die in staat is, om de beginselen van het Fransch te helpen onderwijzen. Er bestaat ruimschoots tijd en gelegenheid tot verdere bekwaming, en van eene goede en vriendelijke behandeling in den huisselijken kring kan men verzekerd zijn.
Adres met *franco* Brieven, onder Letters A.B., bij den Boekhandelaar G. B. VAN GOOR, te Gouda.

*** Op de Gemeenschappelijke openbare School van gewoon Lager Onderwijs van Soetermeer en Zegwaart, wordt met 1e November e. k. gevraagd: Een **HULP-ONDERWIJZER**, tegen eene Jaarwedde van *f* 400, welligt zal na overeenkomst gelegenheid bestaan tot huisvesting bij den Hoofd-Onderwijzer.
Zij die verlangen in aanmerking te komen, zullen zich in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, onder overlegging der vereischte Stukken, vervoegen ter Secretarie van Zoetermeer.

*** Ten spoedigste vraagt men op een niet talrijk Instituut in Gelderland, een' **SECONDANT**, P. G., vereischten zijn: Geëx. in de Wiskunde en de Hoogduitsche Taal. Brieven *franco*, Letter R., bij den Boekhandelaar H. B. BREIJER, te Arnhem.

*** In eene Apotheek te Arnhem wordt gevraagd, een geschikt en bekwaam **BEDIENDE** of **IEMAND**, die bijna zijne leerjaren heeft doorgebragt. Brieven *franco*, onder Letter A, aan den Boekhandelaar J. W. SWAAN, te Arnhem.

*** Eene **JUFVROUW**, van de P. G., 23 jaren oud, sedert bijna 6 jaren in eene **Manufactuur- en Mode-Affaire**, in een der Provinciale Hoofdplaatsen werkzaam, wenschte gaarne ten spoedigste in dergelijke Betrekking geplaatst te worden, kunnende van bekwaamheid en goed gedrag, de beste getuigenissen overleggen, er zal minder op Salaris als wel op eene fatsoenlijke behandeling gelet worden. Adres met *franco* Brieven, onder Letter Z., bij de Kantoor-Boekverkoopers BEEKMAN & SCHOUTE, Rokin, N°. 144, te Amsterdam.

*** *Une Demoiselle de bonne famille, R. P., d'un âge mûr, désire de se placer comme* **GOUVERNANTE.** *S'adresser lettres affr., sous les initiales M. C., chez le libraire* G. G. DE VOOGT, *à Breda.*

DOOR STERFGEVAL UIT DE HAND TE KOOP:

Een **BUITENPLAATS**, bestaande in een kapitaal Heerenhuis, Koetshuis, Stal en Tuinmanswoning, grooten Moestuin met vele en exquise Vruchtboomen, Broeibakken en aangrenzend Bouwland, voorts een fraaije Bloemlingen, Boomgaard en Berg met Houtgewassen en Wandelingen, alles aan elkander en de uitmuntendste Vergezigten op leverende; staande en gelegen te Ubbergen in de Kom van het Dorp, aan den Straatweg op Kleef, circa 30 minuten van Nijmegen en van het Dorp Beek. Te bevragen bij de Heeren A. NOORDUYN & ZONEN, te Nijmegen.

*** In een groot Gezin, wenscht men als **DIENSTBODE** te vinden, tegen November: Eene *Weduwe*, van de P. G., welke niet in staat is, *een eigen Huishouden* op te houden, en prijs stelt op eene fatsoenlijke behandeling en dus *fatsoenlijke gevoelens* heeft, met ééne groote Dochter of twee jongere tot hare hulp, *als Tweede-Meid*.
Franco Brieven, onder Letter H., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem,

*** ***EDUCATION.*** *An English Lady, residing in Haarlem, having a few hours disengaged, wishes to give Lessons in Music or in her own Language, and would also be glad to meet with a daily Pupil.*
For terms and further particulars apply to WEEVERINGH & COMP, Booksellers, Groote Houtstraat, Haarlem.

DE NAJAARS-VEEMARKT
te Beverwijk,

valt dit jaar in op Zaturdag den 2den November.
ZEGT HET VOORT.

D. 133. ZUIGSPENEN. D. 133.

De Ondergeteekende **D. WAKKER**, in *Caoutchauc Gutta Percha* enz., Kalverstraat, D. 133, te Amsterdam, verontrust door een Artikel in het *Handels- en Effecten-Blad* van 28 Sept. 1861, N°. 267, waarbij vermeld wordt, dat onderscheidene soorten van Mondstukken van *Caoutchauc van Zuigflesschen* voor kleine Kinderen, door inmenging van vreemde bestanddeelen, voor de gezondheid der Zuigelingen nadeelig zijn, heeft zijne **Zuigspenen** onderworpen aan het Scheikundig onderzoek van Professor E. H. VON BAUMHAUER, alhier, en heeft Z. H. Gel. hem een schriftelijk Attest geleverd waaruit blijkt, dat **die Speentjes** geen voor de gezondheid schadelijke zelfstandigheden inhouden.
De Ondergeteekende durft dus met het volste vertrouwen het Publiek zijne Spenen aanbieden, terwijl ieder belanghebbende inzage van voornoemd Attest kan nemen.
Amsterdam, D. WAKKER,
October 1861. opvolger van *J. Peignat*.

*** **LEES HIER!**
Man en Vrouw, zonder kinderen, Protest. Godsdienst, wenschen **KOST** en **INWONING** te bekomen bij eene fatsoenlijke Familie van dezelfde Godsdienst, met eene vrije **KAMER.** Opgave van allernaaste prijs, voor Kamer en middag-eten, of in eens de volle kost, er alles onder begrepen, tweeledig opgegeven. Eigen beddengoed, mooije kleinigheden brengende, zeer civiele prijs is vereischte om in goede accoorden te komen. Adres, Brieven *franco*, Lett. B. B., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

Confisseurs en Glaciers.

Tegen 1° Mei of eerder, wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Eene zeer florissante **CONFISSEURS-** en **GLACIERS-AFFAIRE**, waarin p. m. 30 mille 's jaarlijks wordt gedebiteerd; gelegen in eene der grootste Steden van dit Rijk. Alleen eigenhandig geteekende Brieven zullen in aanmerking komen. Adres *franco*, Letters R. R., aan den Kantoor-Boekhandel BLIKMAN & SARTORIUS, te Amsterdam.

*** Een **GENEES-, HEEL-** en **VERLOSKUNDIGE**, vroeger gevestigd geweest zijnde, en tot voortzetting zijner Studiën de laatste twee jaren aan een der Universiteiten onder de meest geroemde Professoren verdere opleiding ontvangen hebbende, wenscht zich thans weder te vestigen of eene Praktijk overtenemen. Gemeente-Besturen of oude Practici hierop reflecterende, gelieven zich *franco* te melden, onder Lett. Y. Z., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

TE KOOP

een **KROONWIEL** met lange spil en twee ronsels, zeer geschikt voor een Karnmolen, benevens twee Hardsteenen **PAARDENKRIBBEN.**
Franco te bevragen bij A. VAN DEN BOSCH, Kruisweg te Haarlem.

Haarlemmermeer.

TE KOOP: Ongeveer 40 Bunders **LAND**, gelegen in de Afdeeling *Burgerveen*, Sectie N. N., in het beste gedeelte van den Haarlemmermeer-Polder.
Inlichtingen te bekomen bij den Notaris **J. MOLENAAR Cz.**, te Soetermeer.

De Hoofd-Administratie van het 3de Regement Dragonders zal, op Maandag den 21sten October 1861, des namiddags ten 1 ure, aan de Loosduinsche Brug, te 's Gravenhage, vóór het Logement *de Vink*, publiek en om *contant geld* doen verkoopen:

12 Reforme Paarden,

benevens een zeer schoon **VEULEN**, welke één uur vóór den verkoop aldaar te bezigtigen zijn.
Namens de Hoofd-Administratie voorn.
De Kapitein-Kwartiermeester,
J. F. VAN DER HOEK.

HOUTVERKOOPING

te Haarlem, op Maandag den 21sten October 1861, des morgens ten 11 ure, aan de Gedempte Oudegracht, nabij de Jacobijnestraat, van diverse **GREENEN, VUREN,** en **POPELEN DEELEN, BATTINGS, KAPHOUT, TOONBANKEN, BUFFETTEN, RAMEN, DEUREN** enzoovoorts, alles afkomstig van de Gebouwen der gehoudene Tentoonstelling.

*** **C. L. SARLET**, Makelaar te Haarlem, zal Verkoopen in het Lokaal aan de Gedempte Kraaijenhorstergracht, Dingsdag den 29sten Oct. 1861: **HUISRAAD** en **INBOEDEL**; eene partij **MANUFACTUREN, KAGCHELS, HAARDEN, SPAAROVENS ENZ.** Goederen ter bijvoeging worden dagelijks aangenomen.

*** **Nederlandsche Handel-Maatschappij.**

VERVROEGING der bezigtiging-dagen van de
JAPANSCHE GOEDEREN.
In Veiling te *Amsterdam*, van 28 October tot 12 November 1861.

De **Goederen** zijn in de *Militiezaal* te bezigtigen van af Zaturdag 19 tot en met Zaturdag 26 October 1861; en wel Zaturdag, Dingsdag en Donderdag 19, 22 en 24 October, tegen betaling van 25 Cts. per Persoon, ten voordeele der Algemeene Armen. Notitiën zijn te bekomen bij de Makelaars A. B. VAN DER VIES, J. W. MIJNSSEN en O. VAN DER VIES.

VORMLEER.

De ondergeteekende gaat voort met succes te debiteren: *Stellen* **VOORWERPEN**, *ten gebruike bij het onderwijs in de Vormleer*, (17 *stuks*) *van Hout ter hoogte van 3 Palm, zwart- of ongeschilderd, tegen f 5 het Stel.* Van deze voor het onderwijs op de *openbare Lagere Scholen*, meest geschikte Voorwerpen zijn reeds honderde stellen geplaatst, en er is geene Provincie in ons Land, waar men ze niet vindt. Eene Circulaire dienaangaande wordt op *franco* aanvrage *franco* toegezonden.
Ook worden door hem afgeleverd: *Zeer nette* **REKENMACHIENES** *of* **TELRAMEN** à *f* 11 en *f* 12.
A. HOOGENBOOM, School-Boekh. te Amsterdam.
NB. goed zwartschrijvende **SCHOOLINKT** à *f* 0.30 *de flesch.*

BOEKVERKOOPING TE DEVENTER,

bij J. BRINKGREVE, op Maandag 4 November en volgende dagen. De **Catalogus** waarin vooral veel Oud-Regtsgeleerde werken voorkomen is op *franco* aanvraag verkrijgbaar.

*** Bij de Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN, te Tiel, is uitgegeven:
De derde Druk van **J. ALLIROL**, *drie honderd volzinnen, zijnde Spreuken, Opstellen enz. ter verbetering, met de verbetering en den Sleutel*, te zamen 3 Stukjes *f* 1,30.
Het eerste Stukje afzonderlijk bij 12tallen à 25 Cents te bekomen.
Deze *derde druk* is door den Schrijver met veel zorg nagezien, vermeerderd en verbeterd, zoodat de Uitg. vertrouwt, dat deze *uitmuntende* werkjes thans zeker door allen, die degelijk onderwijs wenschen te geven in de Nederl. Taal, niet alleen met vrucht gebruikt, maar ook door velen *boven andere soortgelijke werkjes* verkozen zullen worden.
W. F. CARLEBUR, *Practisch Theoretische Handleiding ter vervaardiging van Opstellen in de Moedertaal ten dienste van Instituten, Gymnasien en andere Inrigtingen van Onderwijs.* *f* 1,10.
In een der vele gunstige beoordeelingen dit werkje ten deel gevallen, wordt o. a. gezegd. Ofschoon het werkje eigenlijk geene *regelen* voor de taal bevat, houden wij ons overtuigd, dat, zoowel de ijverige Onderwijzer die het zijnen Kweekelingen in handen geeft, als hij die zijne gedachten behoorlijk ten papieren wil leeren brengen, ja dat allen, wien het om iets degelijks van dien aard te doen is, door dit werkje bevredigd zullen worden.

*** Bij den Boekverkooper JOHANNES MÜLLER, te Amsterdam is verschenen:
Jhr. Mr. J. DE BOSCH KEMPER, DE WETENSCHAP DER ZAMENLEVING, 3de Stuk. Prijs *f* 1.60.
Mede verkrijgbaar onder den afzonderlijken Titel van: **LEIDRAAD**, BIJ HET GESCHIEDKUNDIG ONDERZOEK naar de Ontwikkelingsperioden der Zamenleving in de Nieuwe Geschiedenis. Prijs *f* 1.60.

*** A. W. SYTHOFF, te Leiden, geeft uit:
Dr. J. BOSSCHA Jr.,
Het behoud van Arbeidsvermogen
in den Galvanischen Stroom.
Met aanteekeningen.................... *f* 1,25.

Dr. H. W. SCHROEDER VAN DER KOLK,
Het behoud van Arbeidsvermogen
BIJ DE STOOMWERKTUIGEN.
Met aanteekeningen.................... *f* 1,50.

*** A. J. VAN HUFFEL, te Utrecht, heeft uitgegeven:
TWAALF KANSELREDENEN,
DOOR
M. COHEN STUART,
Predikant bij de Remonstr. Geref. Gemeente te Rotterdam.
Prijs *f* 3, in nette linnen band *f* 3,50.

Rome's kracht en zwakheid.
Herinneringen uit Rome,
DOOR
J. J. VAN VOLLENHOVEN.
Prijs *f* 1.

DE BRIEF VAN JAKOBUS,
praktisch verklaard door
Dr. A. NEANDER.
Uit het Hoogduitsch.
Prijs 70 Cents. In net linnen bandje 85 Cents.

*** G. W. VAN DER WIEL, te Arnhem, geeft uit:
Het tegenwoordige NEDERLANDSCHE PROTESTANTISME,
in zijne Godgeleerde Scholen en Partijen.
Uit het Hoogduitsch.
Prijs **50** Cent.

*** In de Akademischen Boekhandel van P. ENGELS, is verschenen:
A. KUENEN, Hoogleeraar te Leyden, **Historisch-Kritisch onderzoek naar het ontstaan en de Verzameling van de Boeken des Ouden Verbonds.**
Eerste Deel: Het ontstaan van de Historische Boeken des Ouden Verbonds. . . . . *f* 4,50.
J. J. PRINS, Hoogleeraar te Leyden, **De Realiteit van 's Heeren Opstanding uit de dooden**, Kritisch onderzocht, Historisch gewaardeerd en Dogmatisch beoordeeld. . . . . *f* 2,40.
————, **Korte Schets der Katechetiek.** . . . . *f* –,25.
————, **Korte Schets van het hedendaagsche Kerkregt.** . . . . . . *f* –,25.
J. H. STUFFKEN, Hoogleeraar te Leyden, **De Herziening van het Reglement op het Bestuur der Kerken enz.** . . . . . . *f* –,50.
CHRISTIANUS, Proeve van beantwoording eeniger Levensvragen. . . . . . *f* –,90.

De Beste Romans van 1860.
Veertien Deelen voor *f* 8,75 in plaats *f* 43,75. Afzonderlijke Werken *f* 0,90 per Deel.

De Boekh. **J. H. VAN DER BEEK**, Reguliersbreestraat te Amsterdam, is uit het Fonds van de HH. GEBR. BINGER, Eigenaar geworden van onderstaande uitmuntende Romans, alle van 1860, in Groot Octavo, met Platen en net gedrukte Omslagen.
I. **W. J. HOFDIJK** en **M. P. ROSMADE**, ONS VOLK IN ZIJNE HISTORIE. I. De Heiden-Priester van Harrago. II. Het Gouden Kruis. 3 Dln. Prijs *f* 9,60.
II. **DE PREDIKANT EN ZIJN UITVERKORENE**, door HARRIET BEECHER STOWE, vertaald door S. J. VAN DEN BERGH. 2 Dln. Prijs *f* 5,50.
III. **DE BRUID VAN DEN MONNIK.** Een Verhaal uit de Zestiende Eeuw. Prijs *f* 3.
IV. **DE DOLLE VAN St. JAMES**, door PHILIP VAN GALEN, vertaald door J. J. A. GOUVERNEUR. 2 Dln. Prijs *f* 5,20.
V. **HET WEESMEISJE EN DE VOOGD.** Een Amerikaansche Roman van AUG. J. EVANS, vertaald door Dr. J. K. VAN DER WULP. 2 Dln. Prijs *f* 7,35.
VI. **DE KLEERMAKER.** Roman door KAREL VON HOLTI, Schrijver van *Laurierboom en Bedelstaf.* 2 Dln. Prijs *f* 7,35.
VII. **TER EERE GODS**, eene JEZUIETEN GESCHIEDENIS door ALFRED MEISSNER, vertaald door I. M. CALISCH. Prijs *f* 2,85.
VIII. **OOST, WEST, T'HUIS BEST**, Genre-Stuk door OOM ADAM (Dr. WETTERBERGH). Prijs *f* 2,90.
Alle aanvragen moeten *franco* geschieden en van buiten met bijvoeging van een Postwissel (geen Postzegels).

Slordig spreken vernedert den Persoon des sprekers niet alleen, maar geeft tevens een slechten dunk van zijn verstand en oordeel
BEN. JOHNSON.
PARLEZ-VOUS FRANCAIS?
OF
FRANSCH-NEDERDUITSCHE WINKELGESPREKKEN, benevens eene verzameling der meest gebruikelijke spreekwijzen en uitdrukkingen in den Handel; een Handboek voor allen, die bij den in en verkoop juiste en schoone bewoordingen willen bezigen. Tweede druk . . . . . 75 Cents.
Uitgave van I. DE HAAN, te Krommenie.

*** J. B. HUBER, te Groningen, heeft uitgegeven:
De regte verhouding van den Student in de Godgeleerdheid tot de Moderne Theologie.
Toespraak bij de opening der lessen in September 1861; door ***W. MUURLING***, *Hoogleeraar te Groningen.*
Prijs . . . . *f* –,30.

EEN STEL VAN 38 IJZEREN, HOUTEN en CARTONNEN
TEEKENMODELLEN
met Standaard, volgens de leerwijze der GEBROEDERS DUPUIS, tot nog toe door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, alleen voor hare Secretarissen verkrijgbaar gesteld, is thans, in overleg met het Hoofdbestuur, voor ieder, die het voor School- of Huis-Onderwijs wil aanschaffen, voor *f* 12,—, bij den Boekverkooper H. A. TJEENK WILLINK, te Arnhem, te bekomen.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, geeft uit:
KINDERBIJBEL.
DE GESCHIEDENISSEN
VAN HET
OUDE EN NIEUWE TESTAMENT.
aan Jonge Kinderen verteld,
DOOR
N. A. VAN CHARANTE.
TWEEDE, GOEDKOOPE DRUK.
Kompleet in één *Royal-Octavo* Boekdeel van 200 Bladzijden. Prijs *f* 1,80.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.